

Handläggare
Inger Cronlund
Telefon: 0850803354

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Stadens trygghetsmätning 2020

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd lägger redovisningen av stadens trygghetsmätning till handlingarna.

Sammanfattning

Årets trygghetsmätning visar på ett försiktigt positivt resultat för stadens som helhet, i förhållande till den gradvisa ökning av oro och otrygghet som noterats från 2011. För 2020 tycks ökningarna ha planat ut, eller till och med börjat minska.

En fråga är i vilken mån Covid-19 har påverkat resultaten, eftersom insamlingen av data pågick under mars till och med juni. Svenska erfarenheter inom området saknas. Dessutom kan påverkan variera mellan grupper och även kring olika dimensioner av trygghetsfrågan.

I Spånga-Tensta har tryggheten generellt ökat och särskilt stadsdelen Tensta utmärker sig i positiv riktning. Trots det är den upplevda otryggheten fortfarande högre inom vissa områden jämfört med staden som helhet. Positivt är också att förtroende för stadsdelsförvaltningen har ökat.

I trygghetsmätningen jämförs olika grupper med varandra; kvinnor, äldre 65-79 år, personer med funktionsnedsättningar, födda utomlands, de som bott området mindre än ett år och mer än 5 år samt de som saknar gymnasieutbildning. Grupper som utmärker sig avseende otrygghet är personer med funktionsnedsättning, äldre 65-79 år och kvinnor.

Nytt för i år är en trygghetsmätning av personer över 79 år mentalsskrivna i Stockholms stad, vars resultat presenteras i en särskild åldrerapport.

Bakgrund

Stockholms stad har genomfört trygghetsmätningar vart tredje år sedan 2008 i syfte att få kunskap om hur människor upplever tryggheten. Resultaten från mätningarna används som kunskapsunderlag i stadens trygghetsskapande arbete.

Trygghetsmätningen innehåller frågor kring upplevd trygghet och oro i bostadsområdet, oro för att utsättas för brott, upplevda ordningsproblem samt utsatthet för brott.

Resultaten jämförs med tidigare år på stadsövergripande nivå, respektive nedbrutet på stadsdelsförvaltning. Därtill beskrivs resultat för olika grupper där otryggheten kan tänkas vara högre, exempelvis kvinnor, äldre och utlandsfödda. I år finns ett särskilt fokus på otrygghet bland äldre invånare, där en specifik datainsamling genomförts för personer som är 80 år eller äldre.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben.

Jämställdhetsanalys

Trygghetsmätningen visar att kvinnor i vissa frågeställningar upplever otrygghet i högre grad än jämförande grupper. På frågorna *oro att utsättas för brott i området där du bor, oro att kvälls- eller nattetid gå hem ifrån den tunnelbanestation/pendeltågsstation/tvärbanestation som ligger närmast där du bor* samt *att under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för sexuella trakasserier* utmärker sig kvinnor i negativ bemärkelse. Bland de jämförande grupperna finns inte män som specifik grupp.

Ärendet

Årets trygghetsmätning genomfördes under våren 2020 som en postenkät till ett slumpmässigt urval av personer 16-79 år mantalsskrivna i Stockholms stad. Det fanns även möjlighet att besvara enkäten via webben genom inloggning med ett personligt lösenord och enkäten fanns då översatt till åtta olika språk.

Svarsandelen för Spånga-Tensta var 47 procent att jämföra med staden som helhet på 52 procent. Resultaten redovisas för hela stadsdelsområdet samt för varje stadsdel. Årets trygghetsmätning visar på ett försiktigt positivt resultat för staden som helhet och särskilt för Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

Oro att utsättas för brott

På stadsövergripande nivå har andelen som under de senaste tolv månaderna ofta varit oroliga för att utsättas för brott av något slag minskat från 11 procent 2017 till 9 procent 2020. Den gradvisa ökningen, som noterats sedan 2011, har därmed avtagit. Motsvarande resultat för Spånga-Tensta är en minskning från 28 procent 2017 till 13 procent i år, vilket är den största minskningen bland samtliga stadsdelsområden.

Skillnader mellan olika grupper är relativt begränsad, där gruppen med funktionsnedsättning utmärker sig tydligast med 19 procent som ofta är oroliga att utsättas för brott (staden som helhet 9 %). För gruppen som bott i stadsdelsområdet mindre än ett år svarar en procent att de är oroliga att utsättas för brott av något slag.

Tensta är den stadsdel inom stadsdelsområdet med den största minskning i andel som uppger oro att utsättas för brott, 35 procent 2017 jämfört med 11 procent 2020. Övriga stadsdelar uppger cirka 15 procent av de svarande oro att utsättas för brott.

Orolig i bostadsområdet

Otrygghet vad gäller utemiljön i det egna bostadsområdet undersöks bland annat genom frågan: *Om du går ut ensam sent en kväll i området du bor i, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna?*

Resultat för Spånga-Tensta är positivt med en minskning i upplevda otrygghet från 25 procent år 2017 till 19 procent år 2020. Det innebär att resultatet nu är i likhet med tidigare undersökningar från 2008-2014. Grupper som utmärker sig i frågan om otrygghet i bostadsområdet är äldre 65-79 år (där 32 % anger upplevd otrygghet) och kvinnor (där 26 % anger upplevd otrygghet).

Tensta har den högsta andelen bland stadsdelarna som uppger oro (22 %), men samtidigt den största minskningen jämfört med 2017 då 36 procent uppgav oro i frågan otrygghet i bostadsområdet. Därefter kommer Bromsten med 19 procent, vilket är samma resultat som 2017.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Staben

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Ordningsproblem i bostadsområdet

Ordningsproblem undersöks genom frågan: *Upplever du att det finns problem med följande fenomen i ditt bostadsområde eller i anknytning till detta? Vanligast är att svarande instämmer i följande*

problemområden (flera svar är möjliga). Nedanstående resultat gäller för Spånga-Tensta:

- Nedskräpning (28 %)
- Mörka områden och dålig belysning (25 %).
- Moped/MC-trafik på gång- och cykelvägar (19 %)
- Skadegörelse (14 %)
- Ungdomar som stör ordningen (14 %)
- Bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare (13 %)
- Klotter (10 %)

På samtliga ovanstående frågor uppvisar Spånga-Tensta ett förbättrat resultat jämfört med 2017.

Tillit och förtroende

På Frågan: *Om du själv eller ditt hushåll utsatts för brott under de senaste 12 månaderna, anmäldes detta till polisen* svarar 53 procent i Spånga-Tensta nej, vilket är lägre än staden som helhet (58 %). Högst andel inom stadsdelsområdet som svarar nej på frågan finns i Tensta (67 %).

På frågan: *Om du eller ditt hushåll utsatts för brott under de senaste 12 månaderna har ni då fått den hjälp och det stöd ni behövde* utmärker sig gruppen med funktionsnedsättning, där 31 procent svarar haft behov av extra hjälp och stöd men ej fått detta. Därefter följer gruppen *har inte gymnasieutbildning* (28 %) och gruppen *äldre 65-79 år* (24 %). För hela stadsdelsområdet svarar 20 procent att de haft behov av extra hjälp och stöd men ej fått detta.

Förtroendet för stadsdelsförvaltningen har ökat. År 2017 svarade 31 procent i Spånga-Tensta att de har ganska litet/mycket litet förtroende för stadsförvaltningens i området där man bor. Motsvarande siffra för i år var 23 procent. Det är inga större skillnader mellan de olika stadsdelarna inom Spånga-Tensta stadsdelsområde.

Äldre personers otrygghet och utsatthet för brott

I trygghetsmätningen 2020 så undersöks för första gången otrygghet och utsatthet för brott bland personer 80 år och äldre. Vad gäller frågan om oro för att utsättas för brott av något slag, så minskar oron med ålder.

Resultat från äldrerapporten uppvisar gruppen 80+ lägst oro om 4 procent, att jämföra med 6 procent för personer 66–79 år och 9 procent för personer 50–65 år. En förklaring till lägre oro för brott bland personer som är 80 år eller äldre kan vara att de undviker otrygga situationer, som restaurangbesök eller att gå ut på kvällen, något som kan ses i trygghetsmätningen.

Motsvarande resultat för Spånga-Tensta är för åldersgruppen 80+ 10 procent och för personer 66-79 år 15 procent.

Yttre omständigheter som kan ha påverkat resultaten

Datainsamlingen av trygghetsmätningen påbörjades i början av mars och avslutades i juni. Därmed har svar samlats in samtidigt med den pågående pandemin med Covid-19. Frågan om hur detta påverkar resultaten är mycket svårt att tydliggöra, då svenska erfarenheter på området saknas. Dessutom kan påverkan variera mellan grupper och även kring olika dimensioner av trygghetsfrågan.

En möjlighet är att trygghet kopplat till brott är en fråga som upplevs i relation till trygghet kopplat till andra områden – däribland hälsa och ekonomisk trygghet. Därmed skulle otrygghet kopplat till brott kunna minska när andra otrygghetsfaktorer ökar – exempelvis risk för smittspridning och ekonomiska konsekvenser kopplade till restriktioner.

Dessutom har restriktioner för att minska smittspridning inneburit en minskad rörelse i den offentliga miljön och kollektivtrafiken – två områden som trygghetsmätningen visar som otrygga. Att färre personer som vistas i dessa miljöer kan därmed innebära färre otrygga upplevelser.

På samma sätt kan otrygghetsskapande faktorer öka om de finns inom bostaden, exempelvis kopplat till våld i nära relation. Det är samtidigt inte fler som uppger i trygghetsmätningen att de blivit utsatta för våld i nära relation.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden lägger redovisningen av stadens trygghetsmätning till handlingarna.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Staben

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör

Victoria Callenmark
Bitr. stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Trygghet i Stockholm, Spånga-Tensta
2. Trygghet i Stockholm, Äldrerapport

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Staben

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2020-11-09
Victoria Callenmark, Bitr. stadsdelsdirektör	2020-11-09